

Bibliografie

1. ADELL, J. Redes y educacio' n. In: De Pablos, J. & Jimenez, J. (Eds) Nuevas tecnolog'as, comunicacio'n audiovisual y educacio'n. 1998. pp. 177–211. Barcelona: Ed. Cedecs.
2. ADELL SEGURA J. & SALES CIGES A. El profesor on line: elementos para la de. nicio'n de un nuevo rol docente. 1999. Paper presented at the IV Congreso de Nuevas Tecnolog'as y Educacio'n, Edutec '99, Universidad de Sevilla, September.
3. SALES CIGES, A. Online learning: New educational environments in order to respect cultural diversity through cooperative strategies. Intercultural Education. 2001. Intercultural Education. 12:2, pp. 135-147. Disponibil la: <https://www.tandfonline.com/doi/epdf/10.1080/14675980120064782>. Accesat la data: 01.04.2023.
4. CROTTY, T. Constructivist theory unites distance learning and teacher education. 1995. DEOSNEWS, 5, 6, pp. 1–10.
5. GREEN, L. Playing Croquet with Flamingos: a Guide to Moderating Online Conferences. (1998a). Toronto: Of. ce of Learning Technologies.
6. GREEN, L. Online Conferencing: Lessons Learned. 1998b. Toronto: Of. ce of Learning Technologies.
7. HARRIS, J. Virtual Architecture. Designing and Directing Curriculum-based Telecomputing. 1998. Eugene, OR: ISTE Publications.
8. MASON, R. Moderating educational computer conferencing. 1991. DEOSNEWS, 1, 19 (October)

CZU: 373.2.02:004

FUNDAMENTE PSIHOPEDAGOGICE ALE UTILIZĂRII TEHNOLOGIILOR INFORMAȚIONALE ÎN DEZVOLTAREA VOCABULARULUI LA PREȘCOLARI

Iancu Aurelia
UPSC „Ion Creangă”
Grădinița nr.23, București, România
ORCID: 0000-0002-9352-8204

Adnotare

Evoluția tehnologiilor moderne determină schimbări care nu se mai limitează la domeniile pentru care au fost concepute inițial, dar provoacă și transformări în alte domenii ale vieții personale și activități care la prima vedere pot părea fără legătură. Într-o lume în care singurul aspect constant este schimbarea, educația trebuie să-și integreze și să-și adapteze ofertele pentru a susține noile generații, actualizându-și constant obiectivele și resursele pentru a face față noilor provocări, oferind în același timp subiecților educaționali abilități, deprinderi și instrumente de muncă eficiente.

Cuvinte-cheie: Tehnologie informațională, vocabular, educație preșcolară.

Annotation

The evolution of modern technologies is driving changes that are no longer limited to the areas for which they were originally designed, but are also causing transformations in other areas of personal life and activities that at first glance may seem unrelated. In a world where the only constant is change, education needs to integrate and adapt its offerings to support the new generations, constantly updating its objectives and resources to meet new challenges, while at the same time providing educational subjects with effective skills, competences and work tools.

Keywords: information technology, vocabulary, pre-school education.

TIC, unul dintre conceptele cheie ale acestei lucrări, este o traducere a expresiei din engleză „ICT - Information an Communication Technology”, care înseamnă tehnologia necesară procesării informației, în special conversia, procesarea și transmiterea (comunicarea) informațiilor folosind computere și internetul [12]. În literatura de specialitate, conceptului de tehnologie a informației sau de nouă tehnologie a informației (cunoscută și sub denumirea de tehnologie a informației și a comunicațiilor) i s-au acordat diverse semnificații. Așadar, tehnologia informației și comunicațiilor este denumirea dată unui grup de instrumente și resurse tehnologice utilizate pentru a comunica și a crea, disemina, stoca și gestiona informații destinate utilizării în procesul educațional. Dacă începem cu ideea educației incluzive, constatăm că, potrivit cercetătorului Callo T., pentru a face ca predarea la clasă a elevilor să fie atractivă și elevii să obțină bune rezultate, este necesară modelarea personalității elevilor din perspectiva educației incluzive [3]. Prin urmare, integrarea devine un factor de referință în problema educației.

Potrivit cercetătorilor Globa A [6], Mihalache L. [11], Gremalschi A. [7], integrarea TIC în educație este deja o realitate și există diverse programe gratuite pentru diferite activități, prin care se pot dobândi cunoștințe de bază, care pot fi aplicate în diverse situații. TIC permite profesorului să își actualizeze strategiile și tehnicile de predare pentru a îmbunătăți starea activității.

Programele folosite în procesul de instruire pot promova eficient dezvoltarea abilităților elevilor. Diferiți cercetători au evidențiat [18] abilități necesare dezvoltării vocabularului elevilor: simțul auzului, capacitatea de reprezentare auditivă, perceperea sunetelor. Așadar, profesorii de la învățământul preșcolar, care au cunoștințele necesare ale educatorilor și cercetătorilor din domeniul psihopedagogiei, vor proiecta procese de formare bazate pe cunoașterea abilităților elevilor, dezvoltarea prin diverse tehnologii, tipuri intelectuale, determinând strategii de lucru în concordanță cu acestea. În acest context, nu este suficient să se concentreze pe formarea și perfecționarea profesorilor de educație preșcolară concentrându-se doar pe competențe profesionale și psihoeducaționale. O componentă fundamentală a profilului său profesional este nivelul de abilități de utilizare a TIC.

Profesorii de educație preșcolară trebuie să aibă abilități TIC pe lângă cunoștințele teoretice și practice relevante pentru activitățile cu preșcolarul. Deci, TIC oferă posibilități mari de a forma o cultură vastă preșcolară, important este să le valorificăm corect. Așadar, indiferent de domeniul în care se utilizează TIC la educația preșcolară, acestea nu exclud celelalte mijloace aflate în bagajul de lucru al cadrului didactic. Mijloacele didactice folosite pentru domeniul limbă și comunicare trebuie privite din cel puțin două puncte de vedere diferite: al totalității materialelor, dispozitivelor și aparatelor cu ajutorul cărora se acumulează și se asimilează informația didactică, înregistrarea și evaluarea rezultatelor obținute, precum și a metodicilor specifice educației preșcolare. Gama acțiunilor pe care preșcolarii le pot desfășura cu ajutorul TIC în cadrul activităților de educarea limbajului este extrem de largă. Nivelul motivației și al preocupărilor pentru limbă al preșcolărilor și ale profesorului, curiozitatea științifică, perseverența, nivelul intelectual, stilul de învățare, creativitatea sunt doar câțiva factori care influențează evoluția vocabularului, care nu se limitează doar la audiere sau la verbalizare [15]. În opinia cercetătorului Globa A. [6], calculatorul este un instrument didactic care poate fi integrat în contextul altor instrumente, amplificându-le valoarea formatoare de instrucție și completându-le atunci când este necesar. În acest sens, folosirea aleatorie a

computerelor în momente nepotrivite din clasă, fără un scop clar, poate duce la plictiseală, monotonie și învățare inefficientă, deoarece unii preșcolari ratează activitățile și nu reușesc să atingă obiectivele de instruire. Activitățile ar fi respingătoare pentru această abordare modernă de predare-învățare-evaluare. În plus, supraindividualizarea învățării duce la dezbateri dialog elev-profesor și elev-elev, având ca rezultat izolarea comportamentului de învățare în contextul său psihosocial, subiectul este suprasedimentat, iar activitățile mentale ale preșcolarilor sunt slăbite și ghidate pas cu pas.

Asigurarea elevilor cu demonstrații, dovezi de concepte ale vocabularului, ilustrații ale cuvintelor și denumirea lor prin intermediul computerelor, permite executarea unor activități care nu au fost posibile din cauza lipsei materialelor didactice și a echipamentelor insuficiente pentru educația preșcolarilor.

În plus, învățarea asistată de calculator oferă posibilitatea de a prezenta: informații, aplicații, exerciții, jocuri didactice, simulări ale unor procese, itemi de autoevaluare etc. Eficacitatea pregătirii depinde de: calitatea activităților, metodele de predare, a personalului didactic și abilitățile tehnice ale educatorilor etc. Prin urmare, în studiul cercetătorilor Lăudat R. și Bărăitaru M. [8], Paiu M. [13], Cosma T. [21] utilizarea TIC în actul educațional necesită ca profesorii să aibă un set de cunoștințe, abilități profesionale și atitudini care să le permită să le folosească. Profesorii de educație preșcolară trebuie să fie capabili să identifice situațiile de instruire și soluțiile IT adecvate pentru a avea un impact benefic asupra educației și formării. În acest sens, software-ul interactiv preșcolar pe medii electronice este considerat cel mai complex material de instruire care poate demonstra procese, evoluții, modificări sau tehnici în arte, științe și domenii ale cunoașterii. Profesorii preșcolari moderni nu mai sunt profesori închiși în tradiționalism, ci profesori care sunt deschiși către inovație și noutate.

Pentru eficientizarea actului educațional, software-ul preșcolar trebuie selectat cu atenție, oferind multiple beneficii în ceea ce privește gestionarea, accesul și stocarea resurselor didactice, ceea ce înseamnă optimizarea activităților de predare-învățare-evaluare. Prin urmare, acesta este un motiv important pentru care profesorii din prima copilărie trebuie să fie responsabili pentru diferențierea celor mai adecvate resurse digitale. Resursele educaționale digitale alese de profesori trebuie să ofere oportunități de a crea condițiile pentru performanța didactică eficientă și învățarea de calitate [1, 2]. În acest context, Văideanu G. [19] subliniază că marea provocare a pedagogiei constă în deplasarea focalizării de la predare la învățare, de la informativ la formativ, de la instruire la educație, care implicit devine obiectivul principal al mediului e-learning.

Așadar, rolul profesorului se schimbă de la a fi sursa primară de cunoștințe și transfer de informații către elevi la a fi colaborator cu elevii, un coleg implicat în procesul de cunoaștere.

Potrivit cercetătorului Păcurari O. [14], TIC poate îmbunătăți calitatea procesului educațional și poate rezolva problema obținerii unei cantități mari de informații într-o perioadă relativ scurtă de timp fără a provoca elevilor disconfort psihic.

În condițiile societății informaționale, în sistemul educațional, este necesară centrarea procesului educațional pe elev, ceea ce înseamnă individualizarea acestui proces, TIC reprezintă o posibilitate reală de realizare a principiului individualizării, creând noi posibilități elevilor. Cercetătorul Zucker A. [20] afirmă că TIC oferă și posibilitatea creării de materiale didactice computerizate care pot fi grupate în funcție de tipul de tehnologie folosită și de obiectivele pe care le atinge. Putem aminti deci că TIC-ul urmărește să faciliteze procesul

educațional, să sprijine profesorii în crearea condițiilor favorabile de învățare, să încurajeze spiritul de competiție cu sine, bucuria progresului și posibilitatea dezvoltării autoeducației, dorința de cunoașterea continuă, formarea deprinderilor și atitudinilor mentale de stimulare a curiozității, precum și raportarea corectă a autoevaluărilor, sunt aspecte absolut necesare orientării fiecărui individ în spațiul intelectual. Datorită acestor beneficii, educația necesită ca fiecare profesor să învețe TIC pentru o aplicare inteligentă și constructivă în procesul educațional. În ultimii ani, conform studiilor efectuate de un grup de cercetători [5, 6], procesul de implementare a TIC în activitățile educaționale din țările dezvoltate decurge cu viteză și intensitate, influențând puternic activitățile și mentalitatea formatorilor din domeniul educației. Așadar, indiferent de tipul activității, accentul rămâne pe activitățile dezvoltării vocabularului, conform domeniilor experiențiale (audiția/receptarea textelor; interpretarea vocală a poveștilor, cântecelor; etc.), utilizate pentru a îmbunătăți procesul educațional al vocabularului. Utilizarea TIC la educația preșcolară reprezintă nu doar un stil nou de predare- învățare-evaluare pentru preșcolari, dar și pentru profesor. În vederea realizării activității profesionale de calitate, studiile unui grup de cercetători [4, 9, 10, 16, 17] au demonstrat că profesorilor le sunt insuficiente formarea și perfecționarea axate doar pe competențe de specialitate și psihpedagogice. Autorii remarcă că nivelul competențelor de utilizare a TIC este o componentă fundamentală a profilului profesional și profesorii vor trebui să posede și abilitați de utilizare a TIC. Astfel, profesorul competent și cu abilitați de utilizare a TIC, va găsi diverse metode și procedee de predare-învățare-evaluare pentru majorarea motivației elevilor pentru învățarea vocabularului.

În acest context, putem concluziona că utilizarea TIC în învățământul preșcolar este o realitate nu numai în grădinițele din întreaga lume, ci și în instituțiile din România, unde rolul principal este de a facilita formarea vocabularului la copiii preșcolari folosind metode adecvate.

Bibliografie

1. ADĂSCĂLIȚEI, A. Instruirea asistată de calculator, Iași: Polirom, 2007, 208 p. ISBN 978- 973-46-0687-0.
2. ANGHEL, C. Conceptele de bază ale tehnologiei. Timișoara: Mirton, 2010, 500 p.
2. CALLO, T., CUZNEȚOV, L., HADÎRCĂ, M. Formarea personalității elevului în perspectiva educației integrale. Chișinău: IȘE, 2014, 140 p. ISBN 978-9975-56-149-5
4. CREȚU, T. Ministerul Educației și Cercetării. Proiectul pentru învățământul rural. Program universitar de formare în domeniul Pedagogie pentru Învățământ primar și preșcolar adresat cadrelor didactice din mediul rural. Psihologia adolescentului și adultului, 2005, 144 p.
5. GALL, M., BREEZE, N. Music Composition Lessons: the Multimodal Affordances. În: Technology Educational Review, Vol. 57, 2005, p. 415-433. ISSN 0013-1911
6. GLOBA, A. Abordări metodice privind implementarea noilor tehnologii informaționale în procesul de studiere a disciplinei universitare „Tehnici de programare”. Teză de doctor în științe pedagogice, Chișinău, 2016, 156. p
7. GREMALSCHI, A. (coord.), Modernizarea învățământului preuniversitar prin implementarea pe scară largă a tehnologiei informației și a comunicațiilor. În: Revistă de teorie și practică educațională, 2010, nr. 6 (64). Chișinău: Didactica Pro, p. 2-5. ISSN 1810-6455.
8. LĂUDAT, R., BĂRĂITARU, M.-M. Eficiența utilizării noilor tehnologii moderne în activitatea didactică. În: Materialele Conferinței naționale „Globalizarea educației și noile tehnologii”, ediția a V-a, 17 iunie, 2016. București: Atelier didactic, 2016. p. 13-15. ISSN 2360-4700.
9. LUPU, I., NEGARĂ, C. Profesionalizarea formării inițiale a profesorilor de informatică prin strategii interactive. Bălți: Presa universitară Bălțeană, 2011, 158 p. ISBN 978-9975-50- 045-6
10. MÂNDĂCANU, V. Profesorul maestru, Chișinău: Editura Pontos, 2009, 628 p. ISBN 978-9975-72-267-4.

11. MIHĂLACHE, L. Abordări metodice privind aplicarea complexă a tehnologiilor computaționale în procesul de predare-învățare a compartimentului „Modelare și metode de calcul” în cursul liceal de informatică. Teză de doctor în pedagogie. Chișinău: UST, 2013, 170 p.
12. MIRCIOAGĂ, N. E., BADEA, M. L. Instruirea asistată de calculator. Necesitate sau opțiune? În: Lucrările Conferinței Naționale de Învățământ Virtual, Ediția a XVI-a, Tehnologii moderne în educație și cercetare. București: Ed. Universității din București, 2018, p. 308-311. ISSN 1842-4708.
13. PAIU, M. Tehnologiile informaționale ca suport indispensabil pentru un învățământ eficient. În: Studia Universitatis. Seria Științe ale Educației. 2012, nr. 5(55), p. 46-50. ISSN 1857-2103
14. PĂCURARI, O., SARIVAN, L. Predarea-învățarea interactivă centrată pe elev. București: Editura a 2-a „Educația 2000+”, 2009, 100 p. ISBN 978-973-1715-21-6.
15. PĂNIȘOARĂ, G. Psihologia copilului modern. București: Polirom, 2011, 224 p. ISBN 978-973-46-2126-2.
16. PĂNIȘOARĂ, I. O. Profesorul de succes. 59 de principii de pedagogie practică. Iași: Polirom, 2009, 336 p. ISBN: 978-973-46-5277-8.
17. POPA, C. M. O școală orientată spre elev. Elevul partener activ în procesul propriei învățări, București: Aramis Prim, 2009, 144 p. ISBN: 973-679-708-8.
18. TÎRCĂ, A.. Inovație și performanță în dezvoltarea profesională a cadrelor didactice din mediul urban. Management educațional. București: Humanitas Educational, 2011, 177 p.
19. VERZA, E., VERZA F. E. Psihologia vârstelor, București: Pro Humanitate, 2000, 307 p. ISBN 973-99734-4-2.
20. ZUCKER, A. Transforming schools with technology. How smart use digital tools helps achieve six key educational goals. Cambridge, Massachusetts: Harvard Education Press, 2008, 260 p.
21. COSMA, T. Profesorul modern competențe, calități și roluri [online]. Accesat:23.04.2023
Disponibil: <https://iteach.ro/pg/blog/teodora.cosma/read/43800/profesorul-modern-competente-calitati-si-roluri>

CZU: 37.091:004

MANUALUL DIGITAL – AVANTAJE ȘI DEZAVANTAJE

Ifrim Constantin-Cătălin
UPSC „Ion Creangă”
(România)

ORCID: 0000-0002-3662-5876

Adnotare

Manualele digitale au devenit din ce în ce mai populare în ultimii ani, ca o alternativă la manualele clasice în format printat. Aceasta se datorează avansării tehnologiei care a produs schimbări radicale în modul în care oamenii comunică și interacționează. În acest articol este prezentată o analiză exhaustivă a avantajelor și dezavantajelor manualelor digitale, luând în considerare atât aspectele pozitive, cât și pe cele negative ale acestei forme inovatoare de manual.

Cuvinte-cheie: manual digital, nativ digital, imigrant digital, interactivitate, tehnologie, educație.

Annotation

Digital textbooks have become increasingly popular in recent years as an alternative to traditional printed textbooks. This is due to the advancement of technology that has brought about radical changes in the way people communicate and interact. This article presents an exhaustive analysis of the advantages and disadvantages of digital textbooks, considering both the positive and negative aspects of this innovative form of textbook.

Keywords: digital textbook, digital native, digital immigrant, interactivity, technology, education.